

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-4-22 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-44/556- 250
Karar Tarihi : 11.07.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Reşit GÜRPINAR, Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER : Metin HASSU, Bahar ERSOY, Kasım ŞENGÜL

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - S.S. 192 No'lu İstanbul Organize Deri Sanayi
Tuzla Liman Bölgesi ve Civarları Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi
Aydınlı Mah. Deri Sanayii Yolu Sokak No:11, Tuzla/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Tuzla Serbest Bölgesinde kurulan kooperatifin aşırı fiyat uyguladığı ve kooperatife üye olmayan nakliye şirketlerinin Bölge'den yük almasını engellediği iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:**Başvuruda özetle, İstanbul Tuzla Endüstri ve Ticaret Serbest Bölgesi'nde (Tuzla Serbest Bölgesi) 18 No'lu İstanbul Tuzla Nakliyeciler Kooperatifi adı altında bir tekel oluşturulduğu, söz konusu Kooperatif'e üye olmayan nakliye şirketlerinin Tuzla Serbest Bölgesi'nden yük almasının engellendiği ve Kooperatif'in aşırı fiyat uyguladığı iddia edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 14.02.2013 tarih ve 892 sayılı ile intikal eden ve gizlilik talebi bulunan şikâyet başvurusu Rekabet Kurulunun 13.03.2013 tarih ve 13-14 sayılı toplantısında görüşülmüş, iddiaların gerçeği yansıtmadığının belirlenmesi amacıyla önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun sonucunda düzenlenen 01.07.2013 tarih ve 2013-4-22/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, 4054 sayılı Kanun kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I.İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) Başvuruda, Tuzla Serbest Bölgesi'nde tekeli bir kooperatifin olduğu, söz konusu kooperatifin aşırı fiyat uyguladığı ve kooperatife üye olmayan nakliye şirketlerinin Tuzla Serbest Bölgesi'nden yük almasının engellendiği iddia edilmiştir. Başvuru konusunu her ne kadar 18 No'lu İstanbul Tuzla Nakliyeciler Kooperatifi'nin uygulamaları oluşturmaktaysa da, yerinde inceleme sırasında Tuzla Serbest Bölgesi'nde 18 No'lu İstanbul Tuzla Nakliyeciler Kooperatifi adında bir kooperatifin mevcut olmadığı, bununla birlikte söz konusu bölgenin bitişiğinde S.S. 192 No'lu İstanbul Organize Deri Sanayi Tuzla Liman Bölgesi ve Civarları Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi'nin (192 NO'LU KOOPERATİF) yer aldığı tespit edilmiştir.
- (9) Başvuru konusu ilk iddia, 192 NO'LU KOOPERATİF'in bir tekel olduğu ve aşırı fiyat uyguladığına ilişkindir. Bilindiği üzere, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun

(4054 sayılı Kanun) kapsamında teşebbüslerin kendi iç dinamikleri ile bir pazar gücü elde ederek hâkim duruma geçmeleri bir ihlal teşkil etmemekte, buna karşın 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı kabul edilmektedir. Bu bağlamda, aşırı fiyat uygulamaları 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında, hâkim durumun kötüye kullanılması davranışlarından birini teşkil etmektedir.

- (10) Bir eylemin hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilebilmesi için teşebbüsün hâkim durumda bulunması ve hâkim durumdaki teşebbüsün eyleminin kötüye kullanma olarak kabul edilebilecek nitelikte olması gerekmektedir. Bu bağlamda, kötüye kullanma olarak kabul edilebilecek nitelikte bir eylemin söz konusu olmaması halinde teşebbüsün hâkim durumda olup olmaması önem taşımamaktadır. Bu çerçevede somut olay bakımından, şikâyete konu davranışın hâkim durumu kötüye kullanma davranışı teşkil edip etmediği incelenmiş, hâkim durum değerlendirmesi yapılmamıştır.
- (11) Esasen, aşırı fiyatın rekabet ihlali olarak kabul edilebilmesi için hâkim durumdaki teşebbüsün rekabetçi fiyatın önemli ölçüde üzerinde bir fiyat belirlemiş olması gerekmektedir. Teşebbüsün uyguladığı fiyatların rakiplerin fiyatlarıyla kıyaslanması yahut teşebbüsün kendi fiyatlarının kıyaslanması aşırı fiyatın tespitine yönelik yöntemler arasında yer almaktadır.
- (12) Aşırı fiyat değerlendirmesi bakımından öncelikle 192 NO'LU KOOPERATİF ile S.S. 40 No'lu İstanbul İli Kadıköy İlçesi Küçükbakkalköy Gümrük Antrepoları ve Civarı Motorlu Taşıyıcıları Kooperatifi (40 NO'LU KOOPERATİF)'nin 2012 ve 2013 yılları için belirledikleri fiyat tarifeleri incelenmiştir.
- (13) Nakliye ücretleri karşılaştırıldığında, her iki Kooperatif'in uyguladığı fiyatların birbirine yakın olduğu, 192 NO'LU KOOPERATİF'in nakliye ücretlerinin genel olarak 40 NO'LU KOOPERATİF'in nakliye ücretinden (.....) TL daha fazla olduğu görülmektedir. Bu durumun, teşebbüslerin sabit maliyetleri (işyeri kirası, maaş, personel gideri, öz malların amortisman-bakım gideri vs.) ile değişken maliyetlerinin (mazot gideri, şoför primi, otoyol geçiş ücreti vb.) farklılık göstermesinden kaynaklandığı ve 192 NO'LU KOOPERATİF'in piyasa fiyatları seviyesinde bir nakliye ücreti uyguladığı anlaşılmaktadır. Diğer yandan, 192 NO'LU KOOPERATİF'in 2012 ve 2013 yıllarında belirlediği nakliye ücretleri arasında bir kıyas yapıldığında, geçen seneye nazaran 2013 yılına ilişkin nakliye ücretlerinde %(.....) ila %(.....) oranında bir artış yaşandığı görülmüştür. Ancak nakliye ücretleri belirlenirken, yıllık enflasyon oranı ve mazot fiyatlarındaki artış miktarının dikkate alındığı düşünüldüğünde, 192 NO'LU KOOPERATİF'in fiyatlarında maliyetleri karşılamaya yönelik ihmal edilebilir düzeyde yapılan bu artışların, aşırı fiyatın göstergesi olarak kabul edilemeyeceği kanaati oluşmuştur. Bu nedenlerle, 192 NO'LU KOOPERATİF'in aşırı fiyat uyguladığı yönünde yeterli bulgu olmadığı anlaşılmıştır.
- (14) Başvuru konusu bir diğer iddia, 192 NO'LU KOOPERATİF'e üye olmayan nakliye firmalarının Tuzla Serbest Bölgesi'ne alınmadıklarına ilişkindir. Ancak, yapılan incelemelerde söz konusu iddiayı destekleyecek nitelikte herhangi bir belgeye ulaşılamamıştır. Başvuru sahibi de kendisiyle yapılan telefon görüşmesinde, 192 NO'LU KOOPERATİF'e üye olmayan nakliye firmalarının Tuzla Serbest Bölgesi'ne alınmadığını müşterileri kanalıyla öğrendiğini ifade etmiştir.
- (15) Diğer yandan ilgili Gümrük Muhafaza Bölge Amiri ile yapılan görüşmede, bu konuda herhangi bir şikâyetin kendilerine intikal etmediği, Gümrük Muhafaza Bölge Amirliği bünyesinde giriş-çıkış yapan araçlara ilişkin herhangi bir kayıt tutulmamakla birlikte gerekli belgelere sahip olan tüm araçların Tuzla Serbest Bölgesi'nden yük taşımacılığı

yapabildiği belirtilmiştir. Bunun yanı sıra, gerek Kadıköy merkezli 40 NO'LU KOOPERATİF, gerek Üsküdar merkezli HAY-KOOP ile yapılan görüşmelerde söz konusu kooperatiflerin Tuzla Serbest Bölgesi'nden yük taşımacılığı yapabildiklerine ilişkin bilgi edinilmiştir. Bu nedenle söz konusu iddianın gerçeği yansıtmadığı anlaşılmıştır.

- (16) Yukarıda yer alan değerlendirmeler çerçevesinde, hakkında önaraştırma yapılan S.S. 192 No'lu İstanbul Organize Deri Sanayi Tuzla Liman Bölgesi ve Civarları Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi ile ilgili iddialara yönelik 4054 sayılı Kanun kapsamında soruşturma açılmasına yer olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (17) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.